

поїхали би до Львова до міністерського делегата". Ця переконуюча промова не найшла ніякого відзвучу. Запанувала глибока тишина. Тоді вирвався „штабовець" С. Твердохліб, якийсь Вишневський і справу поставив просто: „Хто за тим, щоб вислати депутацію до п. прем'єра Новака, щоб за всі шкоди понесені за участь у виборах, зараз сплачено нам грішми, — нехай піднесе руку!" Не піднеслася ні одна рука. І знов Твердохліб пояснює, що він властиво має від п. прем'єра вже всі повноваження що до шкід, тому ставить „додаткове внесення": Хто за тим, аби винагородити за шкоди підчас виборів виплачувано нам без всяких комісій до 24-ох годин?

І знову тишина, яку перервав п. С. Ільницький: Вашими об'явками не отуманите народу. Таких гарантій не може дати навіть п. Пілсудскі. Чи знаєте, як довго будете тішитися своїм мандатом? Взагалі — чи знаєте, як довго триватиме Істнующий стан? П. Ільницький, перебуваючи довгий час на Вел. Україні ще до війни, засвоїв собі тамошній наголос і спосіб вислову. Це дало притоку Твердохлібови запропестувати проти „московської" мови, бо тут Москалів нема. А звертаючись до присутніх жандармів, вдарив в патрістичну струну: „Або що має статися? Хтож тут прийде: Німці, большевики чи царська Росія".

Після того повстала суперечка на тему суверенних прав над Східною Галичиною, яка доводить до того, що „вічевики" опускають саяло. С. Твердохліб і його „штаб" залишається в оточенні зброї.

них жандармів, котрі творять його почесну гвардію аж до від'їзду потягу.

Резиґнації.

З участі в польських виборчих комісіях врезигнували: о. Ілнор Глинський, парох в Буцнів, тернопільського пов.; Іван Діах, господар в Ступках, терноп. пов.; о. Іван Романовський, парох та Петро Самиця, Семен Василяк, Петро Івасків, Степан Мазепа, Степан Микита і Іван Щербанюк, господарі в Денисові, терноп. пов.; Николай Тимчук, господар в Кутах старих, косівського пов.; о. Константин Донarovич, парох в Бориничах; Микола Синиця, господар в Чернильві руським, терноп. пов.; Михайло Зубинський, господар в Лопатниках, стрийського пов.; о. Петро Андрейчик, парох та Іван Бобенчук, Йосиф Гец, Іван Гінда, Йосиф Шевчик, Іван Собко й Іван Мельник, господарі у Війським в Сянчичині; а Тернопільщини: д-р Степан Брикович, д-р Евген Якевич, проф. Іл. Брикович, Микола Решетука, Василь Сеньківський, Павло Чубатий, проф. Яків Миколаєвич, Теодор Крохмальницький, Огін Бекесевич, Степан Остапюк, Михайло Онуферко, Ілля Сорочинський, Павло Демчук і Іван Майка.

Каря за резигнацію.

Окружна виборча комісія ч. 55 в Золочеві наклала грошеву кару 20.000 мп. на о. Онуфрія Сеньчука з Куликова пов. Радехів за те, що вніс резигнацію з члена виборчої комісії для громади Куликів. Разом з ним врезигнували також інші „іменовані" члени тоїж комісії.

сти зі служби, тільки за це, що вони є Українцями. На місце вишколеного і обзнакомленого з місцевими відносинами персоналу б. австрійської держави, приймається службовиків польської народності, які не знають мови населення, а дуже часто не мають відповідних кваліфікацій.

Український народ платить високі податки, а за це, безробітні службовики української народності примиряють з голоду, а на українську землю насилається службовиків-колоністів. Всі дотепершні зусилля безробітних, щоб добитися своєї права, не відносять успіху. Не помогли й депутації до Варшави.

Іх матеріальне положення катастрофальне, бо в припинення діяльності Українського Горожанського Комітету припинилася всяка акція допомоги безробітним.

Іменем безробітного учителя промовив інсп. І. Ліщинський, Він вказує шляхи, якими повинні йти безробітні. Стацові організації повинні оподаткуватися в користь безробітних. Безробітні повинні закладати кооперативи. Пекучою потребою являється основання бюро посередництва праці для безробітних службовиків. Крім цього мусить піти доцільна й плянова акція на зовні, то є представлення в заграничний пресі практик варшавського уряду у відношенню до безробітних службовиків.

П. І. Бродович зі Стрия зясує катастрофальне положення безробітних службовиків в Стрию.

П. Паньків обговорює переселення українських службовиків до Польщі. Коли який безробітний службик вихлопоче прийняття до служби, то на глум і сміх висилася його на заслання на Помор'я, Познанщину і т. д. Прийняття не виплачується заздалегідь поборів. Бе-

сідник наводить цілий ряд ярких прикладів нелюдяного поступування теперішньої влади.

Опісля виступили голос ще й інші бесідники, як п. Драцікевич, інсп. Ліщинський та ін., які підносили актуальні для безробітних справи.

Краєвий З'їзд рішив вибрати Комітет безробітних службовиків для дальшої доцільної акції в краю й за границею.

Вибрано 21 членів Комітету з правом кооперації.

Краєвий З'їзд безробітних службовиків ухвалив отці резолюції:

1. Краєвий З'їзд безробітних українських державних й автономічних службовиків протестує рішуче перед цілим культурним світом проти дотеперішнього 4 роки з вини польських боїв триваючого люкрату і уважає припинення безробітних службовиків до служби поза межами Східної Галичини протиним санжерменському договором й міжнародним постановам.

2. Жадає рішуче від теперішньої влади виплати зальокованим службовикам повних поборів і додатків за весь час безробіття уоновлюючи своє домагання тим, що польська влада переняла державні й пенсійні фонди й зобов'язання по бувшій Австрії.

3. Жадає негайно прийняття до служби на їх попередні місця в Східній Галичині всіх безробітних службовиків в приміненні домагання під 2.

4. Постановлює як найрішучіше боронити й доходити своїх прав в краю, так й поза його межами.

Після закриття з'їзду вибраний Комітет укоститувався, вибираючи головою п. Володимиром Целевича, заступником п. Станіслава Панькова, секретарем Теодора Мороза.

Справа Східної Галичини.

Berliner Tageblatt про автономію.

„Berliner Tagblatt" поміщує обширну статтю про автономію проекту для Сх. Галичини і між иншим пише: „Тоді, як соціялісти хотіли дати Східній Галичині дійсну автономію, згідно з плянами Пілсудського про утворення федерації (?)

з майбутньою Україною, польський уряд пішов дорогою посередною, даючи автономію, яка нікого не вдовольє і не приносить найменшої зміни у відносинах галицького населення. Відносини у Сх. Галичині нагадують Ірландію.

3 Волині.

Передвиборчий з'їзд.

В Володимирі на 14. жовтня відбудеться повітовий передвиборчий з'їзд. На з'їзді мають бути представники всіх сел повіту; в порядку денному з'їзду стоять такі справи: 1. вибори до сейму і сенату; 2. наше відношення до різних партій; 3. наш програм; 4. інформації про діяльність виборчих комітетів; 5. організаційні справи і вільні внески.

Волинські кандидатури до сейму.

Нас інформують, що українські списки по виборчих округах на Волині вже уложені. На чільних місцях кожного з трьох волинських округів мають стояти кандидатури п. п. Пирогова, Козубського і Підгірського.

П. Пирогов — давній мешканець м. Ковля, де є він лікарем. Приймав близьку участь в діяльності місцевої Думи. Один час був міським головою. Широко відомий в місті й околиці.

П. Підгірський родом з Ковель-

ського повіту, син дрібного власника. По освіті правник. За часів української влади був членом губерніяльної земської управи. Стояв близько до редакції українського народнього часопису, що виходив в Житомирі в 1917—18 рр. З українським рухом й українськими організаціями тісно зв'язаний ще з студентських часів; ще в петербурзькому університеті був одним з діяльних членів гуртка українознавства. Нині є адвокатом в Луцьку.

Б. Козубський, син лікаря родом з крем'янецького повіту, дрібний поміщик. Кінчив харківський університет. Був один час помішником присяжного адвоката в Харкові, пізніше вернувся на Волинь до крем'янецького повіту, де приймав довгий час жваву участь в просвітньому й кооперативному русі й земській роботі. Був членом ради „Просвіти", членом правління крем'янецького кооперативного союзу, членом повітової земської управи. З українськими організаціями зв'язаний ще з студентських часів.

Довкола грецько-турецького конфлікту.

Неуступчивість Турків.

З Царгороду доносять, що турецькі делегати не виявили на переговорах такої згідливості як союзники, але навпаки, в деяких справах зайняли неуступчиве становище. В міждержавних кругах числяться поважно з можливістю зірвання переговорів. На всякий випадок успіх справи залежить у великій мірі від становища і поведіння Греків.

Переговори на мертвій тачці.

В інтерв'ю з денниками 5. ц. м. заявив Поанкаре, що переговори з Турками станули на мертвій тачці. Ця вістка є для французького уряду вельми непрємною, треба однак надіятись, що тут йде о коротку перерву в переговорах. В Муданії прийшло в деяких основних справах до порозуміння, а добра воля учасників конференції свідчить найкраще про змагання до мирового поладження конфлікту. Крім того заявив Поанкаре, що в міністерстві закордонних справ переважує погляд, що Англія хоче продовжити переговори. Ген. Геррінгтен хоче довести до порозуміння, але на перешкоді цьому стоїть англійський уряд, який своїми острими інструкціями утруднює порозуміння.

Переговори перервані.

„Вр. Альб. Цтг." доносить з Парижа, що конференція в Муданії перервано. Ген. Геррінгтен і інші союзні генерали вернули до Царгороду, де ждуть нових інструкцій. Також ПАТ. доносить з Парижа про зірвання переговорів в Муданії і про поворот ген. Геррінгтена до Царгороду. Про причину зірвання конференції не має до тепер ніяких конкретних звісток. „Ню Йорк Гер." доносить, що переговори зірвано і за несприятливого становища Греків в справі залишення Тракії грецькими військами перед остаточним заключенням миру.

Ген. Геррінгтен виступає в Царгороді.

З Царгороду доносять, що ген. Геррінгтен одержав приказ не вертати до Муданії так довго доки не дістане нових припоручень з боку англійського кабінету.

Що говорять англійські політичні люди.

З Ліфилду доносять, що на думку англійських політичних код, домагання Турків є більш політичним чим військовим амислу і відбігають від дійсних завдань конференції. Англійський уряд спирається на спільній ноті держав, виходячи із заложення, що тільки згідна акція всіх союзників може довести до мирового поладження конфлікту.

Засідання англійської кабінетної Ради.

Аг. Райтера доносить з Лондону, що англійська кабінетна Рада продовжувала 6. ц. м. наради в справі Близького Сходу. В урядових колах вважають положення як дуже важке і серйозне. Лорд Керзон виїхав 6. ц. м. до Парижа на конференцію з Поанкаре.

Становище світської Росії.

„Дейлі Телеграф" доносить з Царгороду: Представники світської Росії в Ангорі повідомили кемалістів, що Росія готова стати по їх стороні як під військовий так і під політичний оглядом. Денник доносить, що агадані представники предложили також Туркам перевести їх армію до Тракії.

Турецька кавалерія в нейтральній смузі.

Аг. Райтера доносить з Царгороду, що в нейтральній смузі під Кандра з'явилася турецька кавалерія.

Шайх жевтея на будову пам'ятника на могилі Лєва Мартановича де Пов Тєлє-Кредитного „Віра" в Раді Руській

Краєвий З'їзд безробітних службовиків.

В неділю дня 1. жовтня п. р. відбувся у Львові в салі Тов. „Воля" Краєвий з'їзд українських позбавлених праці державних і автономічних службовиків. Прибуло около 50 делегатів різних декастерій державної й автономної служби, причому більшість творили делегати з в провінцій. Збори відкрив п. Андрій Якевич зі Стрия. До президії зборів вибрано: предсідником ради, Красового Виділу Михайла Бабія,

його заступником п. Петра Драцікевича, а секретарем п. Станіслава Панькова. Справу безробітних службовиків реферував п. Антін Чернецький. Бесідник в ярких красках змалював положення позбавлених від чотирьох літ заробітку службовиків.

Польське правительство без ніяких сліда, на прості доноси боївки видалило велику кількість службовиків української

Преса.

Варшавська фабрикація.

Від початку 1919 р. проявляються польські намагання, часто не без успіху, представити Сх. Галичину в опінії Західної Європи — як терен більшовицької агітації, а галицько-українське населення — як прихильне комунізму. Запропо-ую більшовицям є — очевидно — Польща.

Останні події у Сх. Галичині дали нам зразок цієї польської пропаганди і пошуканки за новими „датулами“. Перш усього арештовано відомого Махна під замітом підготовки повстання у Сх. Галичині, а тепер сфабриковано новий „документ“, який має перед світом засвідчувати зв'язок Сх. Галичини з більшовиками. Субвенціонувана Польськими варшавська російська газета „За Свободу“ в ч. 273 з 6. ч. м. в статті „Східна Галичина і со-віцьке посольство у Варшаві“ при-водить такий „оригінальний доку-мент“:

„Головною перепорою раціо-нальної зміни тактики галицьких організацій являється уряд Петруше-вича, котрий ні за що не хоче відмовитися від своїх метод мирної дипломатичної оборони інтересів галицького народу перед Союзом Народів і Великою та Малою Ан-тантою. Куди ідеологія Петруше-вича і його молодецька віра в оста-точну перемогу справедливості став-ить постійні перепони активній роботі повстанського комітету і Союзу Визволення Галичини... Роз-поряджуючи і живою силою і на-віть засобами, котрі щедрою ру-кою уділювано йому з Англії і Ні-меччини (sic!), Петрушевич до те-пер ані на хвилину не міг відмови-тися від своєї тактики дипломатичної боротьби і покористуватися всіма нагодами й можливостями для підтримки єдиного доцільних ме-тод збройного повстання і насиль-ного скинення польського ярма в Галичині. Подиву гідна дисципліно-ваність галицьких націоналістів вдержувала їх від з'ясування або вибору нового провідника, котрий своїми внутрішніми прикметами більше відповідал би завданням хвилі і інтересам дня. Нераз представники комуністичних напрямків в Галичи-ні вказували на своєчасність і справжню необхідність зміни так-тики, і лише перед Генуєю їх по-ради були вислухані і Петрушевич постановив увійти в контакт з пред-ставниками совіцької делегації і звер-нувся за поміччю до сов. влади Укра-їни. Та прикметна йому половинистість і роздвоєння з самого початку при-хилили представників совіцької вла-ди привадуватися над доцільністю контакту і про щирість тих пропози-цій які були зроблені в імені Петруше-вича його повчальним Левиць-ким. Скандальне поведіння галиць-ких делегатів на з'їзді в Марієцелі ще більше штовхнуло совіцьких представників на шлях осторожності і крайньої обережності. Правда, наступні переговори вже безпосе-редньо з представниками повстан-ського комітету і Союзу Спасення (?!?) впевнили, що широкі кола га-лицьких організацій вповні ширі і заслугоують на довіру і поміч... Маючи на приміті, що жовтень і листопад ц. р. будуть далекосяглі острими подіями в середущій Ев-ропі, було б бажаним закріпити ли-

ше що налагоджуваний зв'язок між повстанським комітетом, Союзом Спасення Галичини і нашими пред-ставниками у Відні, Празі і Буда-пешті (?). Галицькі патріоти змо-жуть більш реально обстоювати свої змагання вже не методами ди-пломатичної боротьби Петрушеви-ча, а революційним шляхом — єди-ним шляхом, котрий веде до ско-рого і дійсного досягнення мети. Я-вляється своєчасним і нашим пред-ставництвом звернути серйозну ува-гу на шляхи, по котрих розвива-ється це питання не тільки в Поль-щі, але і в самій Галичині та по-можности внести відомі поправки в тактику активних груп, направити рух в русло, вигідне не лише га-лицьким патріотам, але й трудовим масам Середньої Європи“.

Ось як виглядає цей „оригіналь-ний документ“ совіцького пред-ставництва у Варшаві, під котрим має фігурувати підпис „Н. Оболен-ський“. Ця фабрикація не можна від-мовити визначної „довжкості“. Як „зручно“ переведено сепарацію ле-галста Петрушевича від галицьких повстанців! Цікаво нам було би знати місце фабрикації, а саме, чи воно міститься в редакції „За Свободу“, чи в одному з відомих вар-шавських департаментів, чи може таки в совіцькому посольстві!

Герріє про Україну і Росію.

Лідер французьких радикалів Герріє відбув недавно подорож до совіцьких республік і сконстатував можливість совіцько-французьких відносин. „Курер Львовскі“ на о-снові спостережень того французь-кого політика поміщує статтю, в якій, між иншим, читаємо ось що: Совіти так довго не можуть споді-ватися участі французького приват-ного капіталу у відбудові Росії, доки не вирівняють російських довгів. Совіти розуміючи те, вису-вають на перший план радянську Україну, фаворизуючи розвиток французько-українських відносин, підтримуючи українську пропаганду з Франції. Совіти стараються ввести Україну в моду, що виразно під-креслює Чічерін у своїй розмові. Наслідком того французько-росій-ськ відносини мусять перейти етап відносин французько-українських. Економічні сфери дуже цікавляться Україною, вважаючи Україну мостом до Росії. Також різні визначні представники України стараються навести відносини із Францією. В Парижі російські круги полира-ють Українців ведучи пропаганду на їх користь. При тій нагоді і га-лицькі Українці хотять спечи собі каштан, стараючися французько-російським відносинам надати ан-типольський характер.

„Kurjer Lwowski“ обмірковуючи цю справу додає: „Така пропаган-да відбувалася 1920 р. і не минула без сліду. Французько-російським відносинам Польща не стоїть на дорозі, а може навіть бути посе-редником.“

Французько-українські відносини не можуть розвиватися (?!) проти інтересів Польщі. Допомогати а не перешкоджати собі повинні ті, які недовіряють і ненавидять ділають на шкоду цивілізації і людства.

Якось ті слова про цивілізацію і людство на сторінках „Курера“ брешуть як насміх та іронія.

Аеронавтика.

Літаки належать в теперішній час до найбільше небезпечних і важких засобів боротьби. Цікаву статистику розвитку воєнної воз-душної фльоти подає французька преса, на основі реферату одного з генералів авіаційно-експлоатації: В 1914 р. воюючі держави мали так мало літаків, що уживали їх тільки для військових цілей.

Німеччина мала з початком вій-ни всього 270 літаків, а 1918 р.

47.000. При кінці війни в Німеччині працювало 49 фабрик над виробом літаків, при чому було зайнятих 100.000 робітників.

Навіть сьогодні Німеччина не припинила вироб літаків і найбільша фабрика Юнкерса в Дессау є на-ново урешаджена. В теперішній час Німеччина має 13 воздушних ліній, якими відбувається воздушна кому-нікація з усіма державами світу.

Ковалішина комісія сконфіску-

вала до тепер 17.000 літаків. Але Німеччина мимо заборон продукує масу нових літаків позірно для тор-говельних цілей. Навіть кожний уні-верситет має окремі факультети для вишколених літунів. Окрім того існує кілька шкіл аеронавтики.

Найліпші німецькі літаки мають швидкість 257 км. на годину, а мо-жуть удержатися безперивно у воз-душці 8 год.

Совіцька Росія арозумівши вагу воздушної фльоти, старається організувати її. Німецькі та росій-ські інженери працюють невтомно, щоби збільшити більшовицькі воз-душні ескадри.

Англія утворила окреме міні-стерство воздушної фльоти. До

якого удосконалення доходить ко-мунікація літаками, свідчить факт, що Англії побудували багато аеропланів, у яких містяться вигід-ні спальні, які мають по 7 ліжок. На 100.000 пасажирів, що їздили в тому році літаками, було 7 випад-ків катастрофи, тоді, як на те саме число пасажирів в залізницях було 12 випадків.

В Італії заведено сталу воздуш-ну пошту.

Взагалі вістр воздушної фльо-ти і її розвиток вказує на те, що воздушна комунікація робить силь-ну конкуренцію залізницям, а головно, що в найближчій війні літаки будуть найважливішою зброєю.

Гр. Чернін про пацифістичний рух.

Під кінець вересня ц. р. відбу-ся у Відні другий міжнародний де-мократичний конгрес, котрого ме-тою було поширити в світі мирову пропаганду і довести до втихоми-рення викликані великою світовою війною ненависті поміж європей-ськими народами. Після звіту гене-рального секретаріату конгресу про основні принципи в організації ме-жнародного демократичного руху і після промов про мировий рух в Австрії й Англії забрав слово бу-дущий австр. міністр закорд справ Гр. Чернін, і вголосив вельми влучну і знаменну промову: „Се не має ніякого змислу, говорити про роз-дільність в миролюбивих ідеях, до-ки не усунуто причини нових війн. Як довго триває французький мир, як довго міліони засуджені на ролю невілльників коро-тують із скреготом зубів свою важ-ку долю, не може бути мови про справжній мир. Франція розпо-чала війну за Альзас і Льотарингі, але ви, панове з антанти, ви витворили цілу низку нових Аль-засів і Льотарингів, а як довго сьо-го божевілля не усунеться в світі, то колись воно буде змити кровю.“

Туреччина може послужити по-учним прикладом, бо вона зробила вже се, що другі також ро би-тимуть, як наспіє їх пора. Тур-еччину називали „хорим чолові-ком“, а я думаю що сей чоловік найшов в особі Кемалі Паша ліка-ря, і тепер здоровіший, як не одна побідна держава (веселість!). Такі конгреси, як нинішній, мають лише тоді значіння, коли будуть опи-ратися на реальній основі

події. Ми повинні се знати, що наші миролюбиві змагання будуть тільки тоді успішні, коли ми усу-немо причини будучих війн у світі. Поділ світа на побідників і побі-джених повинен уже скінчитися“.

Опісля почав Гр. Чернін гово-рити про Льюйда Джорджа і ви-словила такий погляд про нього: „Я знаю двох Льюїдів Джорджів, одного, котрий геніальним розумом і плястичною ясністю ясноує спра-ви і висноує з того влучні послі-довности, і другого Льюйда Джор-джа, котрий робить якраз зовсім протилежне тому, що його розумний двійняк задумав попереднього дня (веселість!). Не заманююся тим, щоби можна чогось путнього сподіватися від версальських і сан-жерменських творців, бо тільки са-мі народи зуміють дати якусь зара-ду. Жиемо в часах, в котрих не правительства командують народами, але народи правительствами, а виграємо тоді, як прилюдна думка стане за нами. Се, думаю, потри-ває ще довго. Але може бути тіль-ки один клич: Зєдинена бороть-ба проти божевілля французь-кого мира, а колиб нас змели, по-ки ми досягнемо своєї мети, то треба переказати сю боротьбу на-шим дітям як найсвятіший заповіт“ (гуч. олески).

Отці слова знаменитого бесі-дника можна приложити і до поло-ження українського народу, а наш загал у важкій боротьбі за самооз-начення нашого народу повинен глибоко в серці записати собі ці влучні і правдиві слова Гр. Черніна.

Ол. Б у л.

Совіцька Росія.

Совіцькі хабарництва.

Московські „Известія“ зверта-ють увагу на необхідність органі-зації широкої боротьби з хабарниц-твом й малюють картину кольо-сального поширення хабарництва в Росії. На залізницях його почали відчувати „навіть пасажири, які їз-дять вакаційними потягами“. В цен-тральному шкільному відділі неда-вно була панама. — Серед населе-ння є цілком виразне переконання, що квартиру можна одержати лише за хабар. Агенти по підшукачню квартир досягають успіху тільки че-рез те, що знають, кому і скільки треба дати. Те саме діється й в сфе-рі торговельній. Так само стоїть справа з судом. „Сумно сказати“ — кажуть „Известія“ — „але й на-родний суд має сумну сторінку в своїй історії. Що-ж тоді говорити про установи розшуку, негласна робота яких дає їм найширше поле для ха-барництва й найбільше шанси не бути викритими“.

Дефіцит державних промислових.

Висча рада народного госпо-дарства вислила, що підлегла їй державні промисловості в першу четвертину нового економічного ро-ку, що починається дня 1. жовтня, має дати дефіцит в 40,8 мільярдів рублів вразку 1922. року. Згідно кошторису мається домогатися від

комісаріату фінансів 8,8 мільярдів довготермінових і 9,8 мільярдів ко-роткотермінових кредитів, 9,8 міль-ярда на виплату робітникам, 2 міль-ярда на удержання непрацюючих підприємств, 4,25 мільярдів на ре-монтні будівничі роботи і 6,2 міль-ярда, яко оборотовий капітал. З ог-ляду на те, що одержати такі ве-ликі суми є неможливим, перші дві й останні дві статті видатків були викреслені. Проте сума, яка лиша-ється у двох, перевищує кредити, призначені комісаріатом фінансів для державної промисловості.

Нічотаві концесії.

Американський сенатор Гайес подєє відомости, що американські капіталісти одержали концесії на нафтові джерела в Баку на ду-же важких умовах для більшови-ків. Концесіонери мають право ви-значати час роботи і її умови. Во-ни одержують монополію на 25 ро-ків й великі фрахтові знижки. Уділ держави в підприємстві вносить лише 20 відсотків.

Совітський уряд не має права контролювати рахунків й прибутків концесіонерів.

Повстанський рух в Дагестані.

В Дагестані з початку серпня розпочався великий повстанський рух. На початковій стадії повстан-

зайняли фортецю Хунзак, знищивши цілий її гарнізон. Потім ними було оточено місто Темір-Хан Шура. Місцевий гарнізон приєднався до повстанців й місто було зайнято без бою. Повстанці призначили генерала Габієва губернатором краю й рушили на місто Петровськ, обсадивши сташю Бедено. Большевики хотіли розпочати мирні переговори з повстанцями, але ті пропозиції одхилили. Допомога, що надійшла до большевиків примусила повстанців звільнити Бедено. В сумішних районах — Андійському і Казі кутумському повстанці мали ряд успіхів, поширивши свою акцію в середині країни. В кінці серпня повстанці обсадили Гуніб й виявились в чотирьох верстах від Жемір-Хан-Шури. Большевики післали в Дагестан з великим загном Орженскязе для придушення повстання.

Бойкот виборів до совітів.

Меньшевики постановили бойкотувати майбутні вибори до совітів з огляду на те, що терор совітської влади не дає можливості брати участі в політичному житті.

До царських чавів.

Начальник державного політичного управління Унімат на підставі донесень губернських установ про шкідливий вплив політичних засланих на місцеву людність, розпочав заходи перед совнаркомом про скасування заслання активних ворогів совітської влади й заміну його оселенням в особливих таборах північної частини Тобольської губ. де засланці будуть зайняті обов'язковими примусовими роботами. Ці заходи підтримує ліве крило Ц. К. комуністичної партії.

Дописи з краю.

Бережанщина.

Організаційна робота.

Дня 1. жовтня ц. р. відбулися загальні збори читальні "Просвіти" в Жуківі, відложені з попередньої неділі з причини прибуття поліції. Освітній реферат виголосив голова філії д-р Володимир Бемко. Після вибору виділу заявився в салі функціонер державної поліції, котрий на жадання промовляючого тоді д-ра Західного виказався письменною порученням староства взяти участь в нарадах (1). Присутньому поліційтові зголошено, що сейчас розпочнуться передвиборчі наради і дійсно поліційнт з великою парадною опустив салю зборів. Про наше

становище в справі виборів реферував д-р Західний, після чого однодушно поручено приєднатися до рішень Нац. Ради і партійних управ. Цікаве, що на час зборів наказний комісар села Антоні Вятник намовляв хлопців, щоб покинули збори і перейшли до коршми на дозволену ним для молоді "музику". Місцеві парубки не дали звестися з дороги і гурмою прийшли на збори. В члені читальні вписалося 145 осіб, в чому є число женщин 56. Вечером в салі зборів відбулася вистава "Ворожити" під провідом к. Івана Козловського силами аматорського гуртка читальні з Гинович. Аматори грали бездоганно. М. С. Л.

ТЕЛЕГРАМИ.

Англія готується на участь України, Росії й Грузії в конференції.

Відень (ПАТ.) Н. фр. Пр. з Лондона: Англійський міністер заір. справ повідомив Поанкаре, що англійське правительство було би схильне допустити Росію, Україну і Грузію до участі в конференції і просив французьке правительство висказати свою думку, щоби англійське правительство могло відповісти на російську ноту.

Ультимат Туреччини.

Париж (ПАТ.) По донесенням "Нью Йорк Геральда" з Царгорода, домагався Ісмед Паша на конференції в Муданії обсади Тракії Турками ще раз зачнуться мирова конференція. Союзні генерали відкинули це домагання. Англійські представники відмовили всяких уступок. Однак Ісмед Паша був неуступчивий і вручив конференції свого рода ультимат. В ньому зажадав ясної відповіді в справі Тракії до год. пів до 3. поп. Тому конференцію перервано. Союзницькі представники просили телеграфічно з Царгорода Ісмеда Пашу продовжити речення до год. 6. вечером.

Туреччина грозить війною.

Париж. (ПАТ.) По повідомленням з англійських жерел, зі сторони ангорського правительства повідомлено коаліційним генералам, що на скільки сьогодні до год. 14:30 Турки не одержали би формальних запевнень, що Тракія перейде під адміністрацію Туреччини найдалше до місяця, числячи від дня евакуації Тракії Греками, Турки почнуть після цього речення воєнної операції проти Греків в Тракії.

Муданська конференція почала працювати.

Лондон (ПАТ.) "Експрес-Телеграф" з Царгорода: Конференція в Муданії почалася нао-

во. Союзники відмовили військам Кемалю свободного перемаршу перед заключенням мирового договору. Положення дальше поважне.

Порозуміння в справі Тракії.

Париж (ПАТ.) На нинішній конференції союзники дійшли до порозуміння в справі евакуації Тракії. Евакуація відбудеться в трьох етапах: 1) безпозволючна евакуація населення і грецької армії, 2) місяць після переведення справ, зв'язаних з евакуацією, турецька жандармерія й адміністраційні власті обіймуть Тракію, 3) по заключенню мира турецьку армію допуститься до переходу через протоки і до вступлення до Тракії, котра з цією хвилиною переходить зовсім під панування Туреччини. През. мін. Поанкаре договір цей предложив Раді міністрів. Керзон має старатися одержати на нього згоду англійського правительства. Є погляд, що англійське правительство не робитиме ніяких закидів.

Греція готова віддати Тракію.

Париж (ПАТ.) Аванс. В розмові з Поанкаре заявив Венізелос формально, що рішення віддати Тракію Туреччині аж по Марцу. Не робить ніяких замітів що до проєкту, котрий подає основні обори на національній меншості. Жадає лише прилучення до Греції часті Тракії, в якій мешкає 200 тисяч Греків.

Французькі війська обсаджують Тракію?

Париж (ПАТ.) По донесенням "Шікаго Трібюн" з Царгорода, французькі делегати домагалися на новому зібранню конференції в Муданії безпозволючної обсади Тракії французькими військами. Французькі війська сконцентруються й обсаджують становища здовж Маріци, а Греки покинуть Тракію.

НОВИНКИ.

— Націонал-Лютославські повстанці. Відомий ворог українського народу суїт Лютославський виголосив на днях у львівському "Соколі" відчит про націоналізм і його моральні межі. Претендуючи на стисло філософську дефініцію етики і націоналізму, прелемент намагався помирити шовінізм польського народу із ідеєю любови ближнього і заповітами Христа. На думку того апостола національного гнету, ціл не може осягати способу, хоч у соймових промовях з його уст падали не раз слова: "Арештем і шубеніцом успокіймо Руснуф" що повні є агідне з етикою його суїтського закону, який має свою традицію ще з перед Хмельницького. Нарікає на німецький "гакатизм", хоч відголосення Німців до Польків не нагадує нічого иншого, тільки тенерішшу тактику Лютославських супроти національних меншостей в Польщі. Багато дечого гарного говорив Лютославський, тільки на жаль між його словами, і ділами — ціла пропасть.

— Дембаль кандидату у Львові. На виборчих листах, які виготовила окружна комісія у Львові фігурує також імя комуністично о поела Домбала, котрий як відомо перебуває у в'язниці. Домбаль кандидує на лісті "Зв'язку пролетаріату м'яст і всі".

— Справність польської пошти. Польська пошта, особливо у Східній Галичині має свою вироблену славу. До всіх безчислених надужит, спізнень і крадіжечей нотуємо ще один цікавий факт, як доказ справності пошти: Листи, вислані до нашої редакції дня 24. вересня з поштового уряду в Угнів і в Наролі, дійшли до Львова аж — дня 7. жовтня.

— Химети прагнуді. В Кракові зачили другий раз каштани на вулицях міста. Цей факт викликав зацікавлення серед населення Кракова, а головню в кругах учених, що цікавляться явищами природи.

— Після катастрофи в Спеції. Як відомо в Спеції (північна Італія) ударив грім в магазин вибухових матеріялів, наслідком чого наступила експлозія. Всі кріпости, в яких було 1500 тон пороху, вилетіли у воздух, багато домів улягло знищенню, деякі кораблі у пристані потерпіли ушкодження. До тепер занотовано 700 ранених і 170 убитих.

— Дорожнеча у Відні. У Відні коштує обід 10 тисяч корон, булка 330 кор., пиво 1650 кор.; кельнер дістає "трінгель" 500 кор. Ціни зростають що дня.

— Доталий злодій. Один селянин коло Відня, бажаючи охоронити своє майно від крадіж, прибив на загоні засадженим бараболом вивіску із написом: "чесні люде не крадуть бараболі". Через кілька днів злодій закралі всю бараболу, і помістили другу вивіску з написом: "Чесні люде не продають бараболі аж по 600 корон за кг."

— Металеві гроші в Польщі. В місцях лютім в Польщі мають увійти в курс металеві гроші по 10, 20, 100 і 500 Млв. Ті гроші будуть мати форму російських копійок. Гроші ті виробляється за кордоном. Ціле лихо в тому, що коли дорожнеча буде рости так дальше, як тепер, то металева валюта навіть по 500 Млв. не представлятиме жадної вартости.

— Бандитизм на Полутті. На дорозі між Делятином і Красним напало кількох бандитів на купців Меншенфройнда і Абоша та ограбили у них 110.000 марок і годинники, після чого повтікали. Бандити були узброєні в кріси, одягнені в польські військові мундурні.

— Із лютіх містерій. До чого доходить справність польської пошти, нехай посвідчить ще один факт: О. Григорій Калимон з Горущка вислав лист адресований по українськи до Дмитра Шепеля в

Ришківій Волі пов. Бібрка. Цей лист якимсь чудом замандрував до Москви, звідки його большевицький уряд завернув до Галичини і по двох місяцях блукання його доставлено адресатові.

— Стрийк учнів у Зальцбургу. В цілому Зальцбургу від кількох тижнів тріває учительський страйк. Всі школи, народні і середні були замкнені. Учителі домагаються підвижки платні на 50 прц. Уряд компромісово полагодив справу і незабаром учителі приступлять до своїх обов'язків.

Курс грошей.

Львів, дня 8. жовтня 1922.

Долари американські	9.900—9.920
Долари канадські	(1. і 2-ки) 9.800—9.820
Марки німецькі	(1. і 2-ки) 9.500—9.600
Лей румунські	(сотки) 4.60—4.65
Корони чеські	(двібі) 4.00—4.10
Австрійські тес. кор. сп.	(двібі) 55.00—55.50
Франки французькі	(двібі) 33.00—33.50
Франки швейцарські	(двібі) 34.00—34.50
Гривні	340.00—345.00
Золото	550.00—560.00
Срібло	1.550.00—1.600.00
Копони австр.	4.00—4.10
5 кор. австр.	20.00—21.00
Флорени австр.	20.00—21.00
Рублі	10.00—11.00
Копійки	0.35—0.40
Долари американські	1.00—1.10
Долари канадські	1.00—1.10
Лей румунські	1.00—1.10
Корони чеські	1.00—1.10
Австрійські тес. кор. сп.	1.00—1.10
Франки французькі	1.00—1.10
Франки швейцарські	1.00—1.10
Гривні	1.00—1.10
Золото	1.00—1.10
Срібло	1.00—1.10

20 кор.	37.800.00—38.200.00
20 фрлнк.	40.000.00—40.500.00
20 марк. нім.	38.000.00—38.500.00
фунти стерлінгі	38.000.00—38.500.00
10 рубл.	45.000.00—45.500.00
Долари	9.700.00—9.750.00

Копони австр.	715.00—720.00
5 кор. австр.	3.650.00—3.700.00
Флорени австр.	1.850.00—1.870.00
Рублі	3.200.00—3.250.00
Копійки	17.00—17.50
Долари американські	8.000.00—8.200.00
Долари канадські	7.800.00—8.000.00
Лей румунські	7.600.00—7.700.00
Корони чеські	7.000.00—7.100.00
Австрійські тес. кор. сп.	7.000.00—7.100.00
Франки французькі	7.000.00—7.100.00
Франки швейцарські	7.000.00—7.100.00
Гривні	7.000.00—7.100.00
Золото	7.000.00—7.100.00
Срібло	7.000.00—7.100.00

З судової салі.

За неконскрипцію.

Дня 6. жовтня 1922 відбулася перед трибуналом присяжних розправа проти Олени Івасій селянки з Камінки Криве о алочин з 8 65 а б. з. к. Злочину того мала допуститись обжалована в той спесіб, що перед церквою в Камінці Кривім, як це твердить акт обжаловання сказала так: "Люде йдіть всі до дому, щоби ані оден з вас не вписався, нам ніхто не має права тут розказувати на нашій землі, вони хочуть на нас наложити паншину і переробити на Поляків. я вже таких мудрих Поляків виділа давно, забирайтеся польські холери звідкисьте прийшли! ходім всі! ми їм ту покажем тим с. синам дяхам! А то польські холери".

По переведеній розправі, якій проводив радник Невядомскі, судді присяглі увільнили обжаловану від заміту, що старалася розбудити погорду і ненависть проти одноцільної зв'язи польської держави і адміністрації, а узнав її винною підбурювання і опору проти переведення конскрипції. За те засуджено її на 6 місяців в'язниці.

Характеристичне однак в польській суді те, що в часі нарад присяжних суддів, які після закону тайні і де не може ніхто крім суддів присяжних бути присутнім, під дверми салі, де ті наради відбувалися, стояв возний і підслухував, хто і як голосує, а цілий трибунал враз з прокуратором пригладалися тому видовищу рівнодушно.